

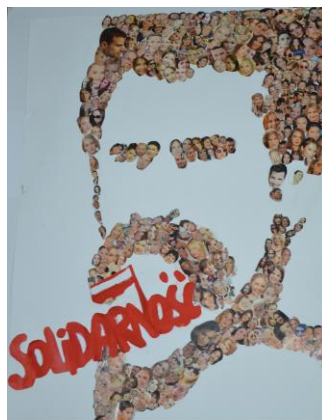
Ćwiczenie: Czym jest solidarność? Tworzymy kolaże

Jak zachęcić uczniów do poznawania historii „Solidarności” i jednocześnie utrwalić ich dotychczasową wiedzę na ten temat? Praca nad kolażami jest ciekawą metodą, którą wykorzystać możemy na początku roku szkolnego. To świetne wprowadzenie do pracy nad projektami w ramach „Solidarnej Szkoły”.

Propozycję wykorzystania metody kolażu na lekcji znajdują Państwo w scenariuszu zamieszczonym poniżej. Kolaże tworzyć możemy metodą tradycyjną, na papierze, a także za pomocą narzędzi internetowych. Polecamy wykorzystanie jednej z darmowych aplikacji internetowych służących od obróbki zdjęć. Przykładem takiego narzędzia jest Canva (www.canva.com).

Źródło: Kolarstwo, www.facebook.com/Kolarstwo-227571047615583/?fref=ts

III miejsce Natalia Kapusta

Praca nadesłana na konkurs organizowany przez Solidarną Szkołę – Gimnazjum im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Wiskitkach (fot. A. Nadolska)

Co to jest kolaż?

To rodzaj kompozycji plastycznej, która powstaje w wyniku połączenia ze sobą (np. przez naklejenie na papier) różnych materiałów. Taka kompozycja łączona jest z tradycyjnymi technikami np. rysunkiem.

Kolaże tworzyło wielu znanych artystów, np. Pablo Picasso.

Kolaże tworzyć można ze zdjęć, wycinków z gazet, kolorowego papieru, tkanin czy rysunków.

Scenariusz lekcji

Scenariusz można wykorzystać na lekcji historii, wos-u, historii i społeczeństwa, plastyki lub godzinie wychowawczej. Z odpowiednimi zmianami można wykorzystać go podczas lekcji na II, III i IV etapie edukacyjnym.

Czas trwania: 45 minut

Potrzebne materiały: gazety, ew. zdjęcia, arkusze sztywnego kolorowego papieru (A4), kredki, nożyczki i klej.

Cele lekcji w języku ucznia:

- dowiesz się (przypomnisz sobie), czym była „Solidarność” w latach 80. XX wieku;
- dowiesz się (przypomnisz sobie), co znaczy słowo „solidarność” i jakie ma znaczenie w życiu społecznym;
- wykonasz pracę plastyczną metodą kolażu.

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie (5 min.)

Przywitaj uczniów i poinformuj ich, że w tym roku szkoła będzie brać udział w programie „Solidarna Szkoła”. Przedstaw w skrócie, czym będziecie się zajmować. Przedstaw cele lekcji w języku ucznia.

2. Kilka słów o „Solidarności” (10-15 min.)

Propozycja nr 1 – pogadanka:

Zwróć uwagę uczniów na to, że jeszcze 27 lat temu, w 1989 roku, Polska nie była państwem demokratycznym. Zapytaj, z czym kojarzą im się czasy PRL-u. Wspólnie przypomnijcie sobie pojęcia: *cenzura, zależność od ZSRR, dyktatura partii komunistycznej, planowanie centralne, sfałszowane wybory, propaganda*. W razie potrzeby wytłumacz uczniom, co one znaczą. Opowiedz uczniom, że po zakończeniu II wojny światowej Polska dostała się w sferę wpływów Związku Radzieckiego, co skutkowało wprowadzeniem ustroju totalitarnego (do 1956 roku) i komunistycznego. Zwróć uwagę na historię opozycji wobec systemu: robotnicze wystąpienia z Czerwca 1956 w Poznaniu, studencki Marzec 1968, Grudzień 1970 na Wybrzeżu, a także Czerwiec 1976. Wskaż, że wszystkie te wydarzenia wpłynęły na kształtowanie się środowisk opozycyjnych wśród robotników i inteligencji, czego efektem

było powstanie w sierpniu 1980 roku związku zawodowego „Solidarność”. Najważniejsze idee, które głosił ten ruch, to: poszanowanie godności człowieka, szacunek dla ludzi pracy, współpraca, działanie na rzecz dobra wspólnego, pomoc słabszym itd. Te hasła są ważne również współcześnie, a solidarnym może być każdy z nas, jeżeli chce pomagać innym i wspólnie z nimi działać.

Propozycja nr 2 – praca z tekstem i praca w grupach:

Podziel uczniów na trzyosobowe grupy i rozdaj im teksty (znajdziesz je w materiałach pomocniczych) – tak aby każdy członek grupy miał inny tekst. Poproś uczniów o uważne przeczytanie przydzielonych im fragmentów, a następnie podzielenie się zdobytymi informacjami z kolegami i koleżankami z grupy. Zachęć uczniów do wypisania na kartce wszystkich informacji, które zdobyli o solidarności. Następnie poproś przedstawiciela każdej z grup do podzielenia się nimi na forum klasy. Podsumuj ćwiczenie, w razie potrzeby zwracając uwagę na brakujące elementy (możesz wykorzystać przedstawione w tekście powyżej propozycje).

3. Przygotowanie kolaży (15-20 min.)

Rozdaj uczniom przygotowane materiały plastyczne, gazety i zdjęcia. Każdy uczeń powinien otrzymać jeden karton A4 kolorowego papieru, który będzie tłem dla jego pracy. Poproś, aby w formie kolażu przedstawili to, czego dowiedzieli się o solidarności i z czym im się ona kojarzy. Jako inspirację możesz pokazać im kilka kolaży (znajdziesz je w Internecie). Zachęć uczniów do wymyślenia przewodnich haseł dla każdego z kolaży – mogą się do tego przydać litery lub słowa wycinane z gazet.

4. Zakończenie lekcji (10 min.)

Przygotowane przez uczniów kolaże powieście w klasie i wspólnie obejrzyjcie. Możecie przygotować z nich wystawę, na którą zaprosicie inne klasy i nauczycieli.

W ramach podsumowania lekcji poproś uczniów, aby napisali na karteczkach jedną rzecz, której chcieliby nauczyć się o solidarności w tym roku szkolnym. Poproś uczniów o odczytanie swoich propozycji, a następnie wrzucenie karteczek do pudełka, które będzie stało w klasie przez cały rok szkolny. W czerwcu będziecie mogli do nich wrócić i sprawdzić, czy udało Wam się wspólnie osiągnąć wyznaczone cele.

Materiały pomocnicze:

1. Praca z tekstem - materiały